Ἔτος 19ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 29 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1906 — Ἀριθ. 862

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ. κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὰ σχολεῖα τῶν πατέρων. — Ἡ κ. Βέρθα Σούτνερ καὶ ἡ εἰρήνη (ὑπὸ κ. Ἑλένης Γεωργιάδου). — Ἀπὸ τὸ ταξεῖδι μου — Γλωσσικὴ αὐτοβιογραφία Παύλου Νιρβάνα. — Χωρὶς ὄνομα — Συνταγή. — Εἰδοποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς: Δι' ἓν φύλλον ρόδου (Φογκατσάρο: μετάφρ. δος Εἰρ. Νικολαΐδου).

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

Ἕως τώρα ἡ μόρφωσις μητέρων ἐθεωρεῖτο ὁ ἀποκλειστικὸς σχεδὸν προορισμὸς τῶν γυναικείων σχολείων καὶ ἡ μονομερὴς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἄσκησις τῶν κοριτσιῶν. Ὅσον καλλίτερα κατηρτίζετο μία κόρη διὰ τὰ ὡραῖα καὶ εὐγενῆ καθήκοντα τῆς μητρός, τόσον περισσότεραι πιθανότητες εὐτυχοῦς ἀποκαταστάσεως ὑπῆρχαν δι' αὐτήν.

Ὁ μέγας Ναπολέων καὶ παρ' αὐτὸν ὅλοι οἱ ἄνδρες τῆς σκέψεως οὐδὲν ἄλλο ἐζήτουν ἀπὸ τοὺς κατὰ καιροὺς μεγάλους παιδαγωγοὺς τοῦ κόσμου, παρὰ μητέρας. Ἡ θεωρία τοῦ ὅτι τὸ παιδὶ εἶναι ἄπλαστος ζύμη, τῆς ὁποίας τὸ σχῆμα καὶ τὴν σφραγῖδα θὰ δώσῃ ἡ μητέρα, ὑπῆρξε τὸ θέμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου τόσον οἱ σοφώτεροι τοῦ κόσμου ἐπιστήμονες, ὅσον καὶ ἡ τελευταία δημοδιδασκάλισσα ἐπαρχιακοῦ δήμου ἔπλεξαν πάντοτε εἰς τοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος λόγους των ἢ ἐπραγματεύθησαν εἰς τὰ παιδαγωγικὰ συγγράμματά των.

Μεθ' ὅλην ἐν τούτοις τὴν πομπώδη αὐτὴν φρασεολογίαν περὶ τῆς ἠθικῆς παντοδυναμίας τῆς μητρὸς καὶ μεθ' ὅλην τὴν ἐπὶ αἰῶνας ἐξάσκησιν χιλιάδων κοριτσιῶν εἰς τὰ καθήκοντα τῆς μητρότητος, ἡ ἀνθρωπότης ἐξακολουθεῖ νὰ ἀντιγράφῃ ἑαυτὴν εἰς τὸ ζήτημα τῆς ποιότητος τῆς ἀνθρωπίνης παραγωγῆς.

Φαίνεται μάλιστα ὅτι ὑπάρχουν στατιστικαὶ ἐπίσημοι διὰ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ὅτι σήμερον, ὡς καὶ πρὸ πέντε ἑξ αἰώνων, ὅπου αἱ γυναῖκες δὲν κατηρτίζοντο ὑπὸ σοφῶν παιδαγωγῶν διὰ τὸ ἔργον τῆς μητρότητος, ἡ ποιότης τῶν γενεῶν τῆς ἀνθρωπίνης παραγωγῆς ὑπῆρξε περίπου ἡ αὐτή. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κακῶν, τῶν βλασφήμων, τῶν ὀκνηρῶν, τῶν ψευστῶν, τῶν συκοφαντῶν καὶ τῶν κακούργων εἶναι πάντοτε ὁ ἴδιος καὶ τὰ χρονικὰ τῶν δικαστηρίων ἀναφέρουν σήμερον σκληρότητας καὶ ὠμότητας καὶ κακοηθίας νεαρῶν ἐφήβων καὶ ἀνδρῶν, τὰς ὁποίας οὔτε νὰ φαντασθῇ ἠδύνατο ἡ ἀπαιδαγώγητος ἀνθρωπότης τοῦ παρελθόντος.

Ἡ κατάστασις αὐτὴ ἐξήγειρε, φυσικά, τὴν κατάπληξιν τῶν μεριμνώντων περὶ τῆς βελτιώσεως ἐν γένει τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, τὸ ζήτημα ἐφέρθη καὶ πάλιν εἰς τὸ μέσον, τὸ θέμα ἤρχισε νὰ μελετᾶται καὶ νὰ βασανίζεται ἀπὸ σοφοὺς νεωτέρους, χειραφετημένους ἀπὸ τὰς προλήψεις τῶν παλαιῶν παραδόσεων, γυναῖκες σοφαὶ καὶ μητέρες ἀνεπτυγμέναι καὶ παιδαγωγοὶ διακεκριμέναι ἐκλήθησαν νὰ φέρωσι γνώμας καὶ ὡς συμπέρασμα καὶ αἰτία τοῦ κακοῦ ἀπεδείχθη ὅτι εἶναι ἡ ἐντελὴς ἔλλειψις μορφώσεως πατέρων.

Ὅσον καὶ ἂν εἶναι καλὴ μία μητέρα, ὅσον καὶ ἂν προσπαθῇ καὶ διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος καὶ διὰ λόγων καὶ συμβουλῶν νὰ ἀναθρέψῃ τὰ παιδιά της καλά, κάθε προσπάθειά της ματαιοῦται ἀπέναντι τοῦ κακοῦ ζωντανοῦ παραδείγματος τοῦ πατρός. Ὅ, τι αὐτὴ οἰκοδομεῖ εἰς μίαν ἡμέραν ὅλην, ἔρχεται ὁ πατέρας καὶ καταστρέφει εἰς ἕνα λεπτόν. Μία Ἀγγλὶς ἐκ τῶν σοφωτέρων μητέρων τῆς Εὐρώπης ἔφερεν ἐν ὁλοζώντανον παράδειγμα. Εἶχεν εἰς τὴν οἰκογένειάν της ἐπὶ ἔτη πολλὰ μίαν νέαν παιδαγωγόν, ἡ ὁποία εἶχεν ἀναθρέ-

ψει τοὺς δύο υἱοὺς καὶ τὰς τρεῖς θυγατέρας της. Ὑπῆρξε τόσον τελεία, ὥστε ἡ ἀνατροφὴ τῶν νέων λόρδων καὶ λαιδῶν ἔγινεν ἄμεμπτος. Τὴν κόρην αὐτὴν ἐνυμφεύθη ἐξ ἔρωτος εἷς ἀνεψιὸς τῆς κυρίας της, κακὸν ὑποκείμενον, βλάσφημος καὶ μοχθηρὸς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ἡ μάστιξ τῆς οἰκογενείας του.

Ὅλοι εἶχαν πιστεύσει ὅτι ὁ ἔρως θὰ ἐσωφρόνιζε τὸν σύζυγον καὶ ὅτι ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην, ἡ νέα παιδαγωγὸς θὰ κατώρθωνε, ἐὰν ἀπέκτα παιδιά, νὰ τὰ ἀναθρέψῃ εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μὴ ὁμοιάσουν τὸν πατέρα των.

Δυστυχῶς αἱ ἐλπίδες ὅλων διεψεύσθησαν. Οἱ μικροὶ υἱοὶ τοῦ λόρδου μαζὶ μὲ τὰς πρώτας λέξεις τῆς ἀγάπης, τὰς ὁποίας τοὺς ἐδίδασκεν ἡ μητέρα των, ἠρέσκοντο νὰ ψελλίζουν καὶ τὰς ὕβρεις καὶ τὰς βλασφημίας, τὰς ὁποίας ὁ πατέρας ἀπηύθυνεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας του. Ὅταν τὰ παιδιὰ ἐμεγάλωσαν, ἡ φρασεολογία των ἐπλουτίσθη μὲ νέας φρικτὰς λέξεις. Καὶ ὅταν ἡ μητέρα ἐδοκίμασε νὰ τὰ τιμωρήσῃ, τὰ μικρὰ ἀπήντησαν: ἀφοῦ ὁ μπαμπᾶς τὸ λέγει, δὲν εἶνε κακόν.

Ἡ μητέρα τότε φροντίζουσα περὶ τοῦ εὐτυχοῦς μέλλοντος τῶν παιδιῶν της συνεκάλεσεν οἰκογενειακὸν συμβούλιον καὶ ἀπῄτησεν, ὅπως τὰ παιδιὰ μέχρι τῆς πλήρους ἐνηλικιώσεώς των ἢ εἰσαχθοῦν εἰς οἰκοτροφεῖον, διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν πατρικὴν ἐπιρροήν, ἢ ἀφεθοῦν εἰς αὐτὴν καὶ μόνην, ἡ ὁποία θὰ ἀπεσύρετο εἰς ἓν κτῆμά των διὰ νὰ ἀφιερωθῇ εἰς τὴν ἀνατροφήν των.

Ὁ πατὴρ συγκατετέθη εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ κλεισθοῦν τὰ παιδιά του εἰς οἰκοτροφεῖον, πλὴν ἑνὸς τοῦ μικροτέρου, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε μεγάλην ἀδυναμίαν. Ἀποτέλεσμα: οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ ἔγειναν ἄνδρες τζέντελμαν· ὁ μικρὸς ἔγεινε πανομοιότυπον τοῦ πατρός, μεθ' ὅλας τὰς προσπαθείας καὶ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὸ καλὸν παράδειγμα τῆς παιδαγωγοῦ μητρός.

Ἐννοεῖται ὅτι ὅλαι καὶ ὅλοι, ὅσαι ἐκ πείρας εὑρέθησαν εἰς τὴν θέσιν τῆς νέας μητρός, ἀλλὰ καὶ ὅσοι μελετοῦν τὴν παιδικὴν ψυχήν, ἀνεγνώρισαν ὅτι πραγματικὴ αἰτία τῶν ἐλλείψεων τῆς σημερινῆς ἀνατροφῆς εἶναι ἡ ἐντελὴς παραμέλησις τῆς ἀνατροφῆς τῶν ἀνδρῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸν προορισμόν των ὡς πατέρων.

Οὔτε ἡ οἰκογένεια, οὔτε τὸ σχολεῖον, οὔτε καμμία ἐπιστήμη δὲν ἠσχολήθη ἕως τώρα μὲ τὸ σπουδαιότατον τοῦτο κοινωνικὸν ζήτημα. Καὶ δι' αὐτὸ ἐπὶ αἰῶνας τώρα αἱ κοινωνίαι παρίστανται πρὸ θεάματος ἀνδρῶν παιδαγωγῶν, ἀνδρῶν εἰς τοὺς ὁποίους ἀνατίθεται ἡ μόρφωσις γενεᾶς ὁλοκλήρου καὶ οἱ ὁποῖοι εἰς τὴν οἰκογενειακήν των ζωὴν ὡς πατέρες εἶναι φαῦλοι καὶ ἐντελῶς ἀνάγωγοι.

Τὸ μικρὸν συνέδριον τῶν ἀθορύβως συνελθόντων σοφῶν ἐξέφρασε τὴν εὐχήν, ὅπως ἱδρυθῶσι σχολαὶ πατέρων καὶ ἐν γένει παιδαγωγικαὶ τάξεις, τὰς ὁποίας νὰ ὑποχρεοῦται νὰ παρακολουθῇ κάθε μαθητὴς οἵας δήποτε κοινωνικῆς θέσεως. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀγροτικοὺς καὶ τοὺς πολὺ πτωχοὺς πληθυσμούς, ἀπεφασίσθη, ὅπως ἡ τάξις αὐτὴ ἱδρυθῇ εἰς τοὺς στρατῶνας καὶ κάθε στρατιώτης διδάσκεται ὁμοῦ μὲ τὰ πρὸς τὴν πατρίδα του καθήκοντα καὶ τὰ πρὸς τὴν οἰκογένειαν καὶ τὰ τέκνα του.

Ἡ εὐχὴ αὕτη διεβιβάσθη πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν τῆς Γαλλίας—ὅπου συνεκλήθη τὸ ἐν λόγῳ Συνέδριον—παρὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Carnaud. Ὁ ὑπουργὸς κ. Berteaux ἐδήλωσεν ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαιότατον τὸ μέτρον τοῦτο καὶ ὅτι θὰ προβῇ ἀμέσως εἰς σύνταξιν νόμου, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἱδρύεται εἰς κάθε στρατῶνα ἀνὰ μία σχολὴ πατέρων. Ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ νόμου τούτου ἤρχισαν ἤδη ἱδρυόμεναι δοκιμαστικαὶ τάξεις, εἰς τὰς ὁποίας οἱ μᾶλλον ἀνεπτυγμένοι τῶν ἀξιωματικῶν διδάσκουν εἰς τοὺς νέους στρατιώτας τὰ πρὸς τὰς οἰκογενείας των καθήκοντά των. Εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἰατροὺς ἀνατίθεται τὸ μάθημα τῆς κληρονομικότητος καὶ τῆς ὑγιεινῆς τῆς φυλῆς.

Ἀλλὰ τὰ μέτρα ταῦτα λαμβάνονται εἰς χώρας ὅπου οἱ πολιτικοὶ δὲν νομίζουν ἀποκλειστικὸν προορισμόν των τὸ ρουσφετολόγιον.

ΚΑΤΩ ΤΑ ΟΠΛΑ

Ἡ βαρωνὶς Βέρθα de Suttner, ἡ γνωστὴ δημοσιογράφος καὶ ῥήτωρ, ἡ ὁποία ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἀφιέρωσε τὴν ζωήν της καὶ τὴν ῥητορικὴν καὶ δημοσιογραφικήν της δύναμιν εἰς καταπολέμησιν τοῦ πολέμου, εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ μοιρασθῇ μετὰ τοῦ πολωνοῦ συγγραφέως Sienkiewicz τὸ βραβεῖον Nobel διὰ τὸ πρὸ δεκαπενταετίας περίπου δημοσιευθὲν σύγγραμμά της, ὑπὸ τὸν τίτλον «Κάτω τὰ ὅπλα».

Ἡ κ. Βέρθα δὲ Σοῦτνερ εἶνε ἀπὸ τὰς ἀρχαιοτέρας πρωταγωνιστρίας τῆς ἰδέας τῆς καταργήσεως τοῦ πολέμου καὶ ἀπὸ τὰς πλέον φανατικὰς ἐργάτιδας τοῦ Διεθνοῦς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης Συνεδρίου τῆς Χάγης. Ἐπὶ σαράντα ἤδη κατὰ σειρὰν ἔτη ἡ βαρωνὶς Σοῦτνερ καὶ διὰ δημοσιογραφικῶν ἀγώνων καὶ διὰ σειρᾶς διαλέξεων εἰς Βιέννην, εἰς Πράγαν, τὴν πόλιν τῆς γεννήσεώς της, καὶ εἰς ὅλα τὰ μεγάλα κέντρα τῆς Εὐρώπης κατώρθωσε νὰ προσηλυτίσῃ εἰς τὰς ἰδέας της χιλιάδας ὅλας ἐκ τῶν ἀκροατῶν καὶ ἀναγνωστῶν της.

Μεταξὺ τούτων καταλέγονται καὶ ἄνδρες κατέχοντες ἐπίσημα ἀξιώματα εἰς τὴν πολιτείαν, ὡς καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας, τὰς τέχνας καὶ τὰ γράμματα. Τοιοῦτος καὶ ὁ ἑκατομμυριοῦχος Nobel, ὁ ὁποῖος προσηλυτίσθη εἰς τὰς ἰδέας της, ἔγεινε φανατικὸς φίλος καὶ θαυμαστής της καί, κατὰ συμβουλήν της, θνήσκων ἐκληροδότησεν εἰσόδημα ἑκατὸν χιλιάδων φρ. δι' ἀπονομὴν βραβείου εἰς τὰ κατὰ τοῦ πολέμου καλλίτερα συγγράμματα, καὶ ἐν γένει εἰς τοὺς ἀγωνιζομένους ὑπὲρ διαδόσεως τῆς ἰδέας αὐτῆς.

Διὰ πρώτην φορὰν τὸ βραβεῖον τοῦτο ἀπενεμήθη τελευταίως εἰς τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Κάτω τὰ ὅπλα» ἔργον τῆς κ. Σοῦτνερ, τὸ δημοσιευθὲν πρὸ δεκαπενταετίας περίπου καὶ εἰς ἄλλο παρομοίας φύσεως τοῦ γνωστοῦ συγγραφέως τοῦ Quo Wadis. Βεβαίως ἡ κ. Σοῦτνερ ἐδικαιοῦτο ὑπὲρ πάντα ἄλλον εἰς τὸ βραβεῖον τοῦτο, καὶ διότι ὑπῆρξε σχεδὸν ἡ πρώτη, ἥτις συνέλαβε καὶ ἔδωκε ζωὴν καὶ σάρκα εἰς τὴν ἰδέαν αὐτήν, καὶ διότι συνετέλεσε πρὸς ἵδρυσιν ἐν Βιέννῃ τῆς μεγάλης ὁμάδος τῶν γυναικῶν, τῆς ἀποτελουμένης ἀπὸ ἑκατομμύρια μελῶν, ἥτις ἐργάζεται ὑπὲρ τῆς λύσεως τῶν διεθνῶν διαφορῶν διὰ διεθνοῦς διαιτησίας.

Εἰς τὸ παράδειγμα ἄλλως τῆς κ. Σοῦτνερ ὀφείλεται καὶ ἡ ἵδρυσις εἰς Παρισίους τῆς Διεθνοῦς Ἑνώσεως τῶν Γυναικῶν ὑπὲρ τῆς Εἰρήνης, ἧς ἱδρύτρια καὶ ψυχὴ εἶναι ἡ γνωστὴ Πολωνὶς συγγραφεύς, ῥήτωρ καὶ δημοσιογράφος κ. Cheliga Levy.

Εἰς τὴν Ἕνωσιν ταύτην ἔχουν ἐγγραφῆ μέχρι σήμερον περὶ τὰ πέντε ἑκατομμύρια μέλη.

Ἤδη τὸ βραβεῖον Nobel, θὰ δώσῃ νέαν ὤθησιν καὶ νέαν ζωὴν εἰς τὸν εὐγενῆ ἀγῶνα ὅλων, ὅσοι ἠσθάνθησαν τὰς φρικώδεις καὶ ὀδυνηρὰς τῶν πολέμων συνεπείας, ἢ ὅσοι ἀνέλαβον νὰ σώσουν τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὴν φοβερὰν αὐτὴν μάστιγα.

Εἰς τὰ κάτωθι ἀποσπάσματα τοῦ συγγράμματος τῆς κ. Suttner φαίνεται τὸ πνεῦμα τοῦ ὅλου βραβευθέντος ἔργου καὶ τῆς ἐπιρροῆς αὐτοῦ, δημοσιευθέντος εἰς ὅλας τὰς γλώσσας ἐπὶ τῶν ἀναγνωστῶν του.

«Ἡ εἰρήνη μας εἶναι ἐμπόλεμος, λέγει εἷς ἐκ τῶν ἡρώων τοῦ ἔργου καὶ οἱ βουλευταί μας, οἱ ὁποῖοι χωρὶς συζήτησιν ψηφίζουν κατ' ἔτος μεγάλα ποσά, ἐννοοῦν βεβαίως περὶ τίνος πρόκειται.

«Ἐπιτρέψατε εἶπα εἰς ἕνα ἐξ αὐτῶν: Βλέπεις τὴν δυστυχῆ αὐτὴν μητέρα; Ἡ ψῆφός σου ἀποφασίζει τὸν θάνατον τοῦ μόνου υἱοῦ της. Καὶ εἰς ἄλλον. Ἡ ψῆφός σου τυφλόνει τὸν δυστυχῆ αὐτὸν πατέρα, ἡ ψῆφός σου πυρπολεῖ τὴν πολύτιμον αὐτὴν βιβλιοθήκην, ἡ ψῆφος σου συντρίβει τὴν κεφαλὴν τοῦ μεγαλοφυοῦς αὐτοῦ ποιητοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ ἐδόξαζε τὴν πατρίδα του. Καὶ εἶχες τὴν δύναμιν νὰ πιστεύῃς ὅτι ἐὰν δὲν ἔδιδες τὴν ψῆφον αὐτήν, θὰ ἐφαίνεσο ἄνανδρος;

. . . . . .

«Γενικὴ καὶ ὁμόφωνος ψηφοφορία περὶ ἀφοπλισμοῦ, θὰ ἦτο ὡραῖον πρᾶγμα, εἶπεν ὁ ὑπουργός. Ἀλλὰ ποῖος θὰ ἔχῃ τὸ θάρρος τοιαύτης πρωτοβουλίας καὶ πῶς νὰ ἐπιβάλωμεν σιγὴν εἰς τὰ πάθη καὶ τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα;

«Ὁ υἱός μοῦ ἀπήντησε: Σαράντα ἑκατομμύρια πολιτῶν ἑνὸς κράτους ἀποτελοῦν αὐτὸ τὸ κράτος. Διατί πολλαὶ ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων μαζὶ δὲν θὰ ἠμποροῦσαν νὰ ἀποτελέσουν ἓν σύνολον εἰρηνικόν. Καὶ ἠμποροῦμεν νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι μεθ' ὅλα τὰ πάθη καὶ τα συμφέροντα, σαράντα ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ἠμποροῦν νὰ ἀποφύγουν τὸν πόλεμον καὶ ἕνας σύνδεσμος ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, ὡς ἡ Τριπλῆ, δὲν ἠμπορεῖ νὰ συγκροτηθῇ καὶ ὅτι πέντε λαοὶ δὲν θὰ δυνηθοῦν νὰ συνενοηθοῦν καὶ νὰ ἀκολουθήσουν τὴν ἰδίαν ἀρχήν; Ἢ μήπως εἴμεθα ἄγριοι; Ναί, εἴμεθα ἄγριοι καὶ θὰ εἴμεθα, ἐφόσον θὰ ἀκολουθοῦμεν τὸ ἄγριον παρελθόν. Ἀλλὰ βλέπω ἀνατέλλουσαν τὴν αὐγὴν νέας περιόδου. Ἴσως ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος θὰ ἔχῃ τὴν δόξαν νὰ προτείνῃ τὸν γενικὸν ἀφοπλισμὸν ἐγεννήθη ἤδη. Τὸν ἐγωϊσμὸν τοῦ κράτους θὰ διαδεχθῇ ἡ ἀδελφότης τῶν λαῶν καὶ ἡ δικαιοσύνη θὰ καταστῇ ἡ βάσις τῆς κοινωνικῆς ζωῆς».

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΟΘΩΜΑΝΙΔΟΣ

Προχθὲς ἀκόμη μία κυρία ὡμίλησεν ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων διὰ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν δύναμιν τῶν Ὀθωμανίδων καὶ ἰδία τῶν περισσότερον πολιτισμένων ἀπὸ αὐτάς, αἱ ὁποῖαι ἐγεννήθησαν καὶ ἐμεγάλωσαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Εἰς τὴν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ μετάφρασιν τῆς κ. Φανῆς, ὡς ὑπογράφεται ἡ μεταφρασίς σας, ὑπάρχουν βεβαίως πολλαὶ ἀλήθειαι, ἀλλὰ καὶ ἀρκεταὶ ὑπερβολαί, ὡς ἐπὶ παραδείγματι τὸ ξυλοκόπημα τῶν ἀνδρῶν ὑπὸ τῶν γυναικῶν των εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου καὶ ἄλλα παρόμοια.

Μάθετε, Κυρία μου, ὅτι ὅσον καὶ ἂν εἴμεθα Ἀνατολίτιδες, δὲν ὑστεροῦμεν ὅμως ὅσον νομίζετε τῶν γυναικῶν τῆς Δύσεως, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν εἶναι σπάνιον πρᾶγμα νὰ ἀπαντήσῃ κανεὶς καὶ γυναῖκας μεθύσους, αἱ ὁποῖαι ἠμποροῦν νὰ δέρνουν ἄνδρας εἰς τοὺς δρόμους, ὡς θὰ συνέβη μὲ τὴν Ὀθωμανίδα, περὶ τῆς ὁποίας γράφει ἡ συγγραφεὺς τῆς δημοσιευθείσης μελέτης σας.

Ἐὰν ἡμεῖς σήμερον ζῶμεν, ὅπως ἔζησαν ἄλλοτε αἱ γυναῖκες τῶν ἐνδόξων προγόνων σας, δὲν ἐχάσαμεν ὅμως τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν ἀβρότητα, ἡ ὁποία εἶναι ἔμφυτος εἰς τὴν γυναῖκα καὶ τὴν ὁποίαν θὰ εἶχαν διατηρήσει, ὑποθέτω, καὶ αἱ σύγχρονοι τῆς Ἀσπασίας καὶ τῆς Θεανοῦς. Βεβαίως ὁ περιορισμός μας ἀποτελεῖ στίγμα εἰς τὸν πολιτισμὸν τοῦ XX αἰῶνος, ἀλλ' ὅπως κατωρθώσαμεν νὰ καταργήσωμεν κατὰ μέγα μέρος τὴν πολυγαμίαν τῶν ἀνδρῶν μας, θὰ κατορθώσωμεν εἰς πολὺ προσεχὲς μέλλον νὰ καταρρίψωμεν καὶ τὰ καφάσια τοῦ γυναικωνίτου μας.

Ἡ οἰκογενειακή μας ζωή, ἡ ἀγάπη μας πρὸς τὰ παιδιά μας καὶ πρὸς τοὺς ἄνδρας μας, αἱ καθημεριναὶ ἐνασχολήσεις μας ἐν γένει, βεβαιωθεῖτε, Κυρία μου, ὅτι δὲν διαφέρουν πολὺ τῶν ἰδικῶν σας. Μᾶς κατηγοροῦν ὡς σπαταλώσας περιουσίας ὅλας διὰ τοὺς στολισμούς μας καὶ τὴν πολυτελῆ ζωήν μας. Τὸ πρᾶγμα εἶνε ὑπερβολικὸν καὶ νομίζω ὅτι ἡ πολυτέλεια καὶ οἱ στολισμοὶ ἀρέσκουν ἴσως περισσότερον ἀπὸ ἡμᾶς εἰς τὰς γυναῖκας τῆς Εὐρώπης. Εἰς ἡμᾶς μάλιστα μοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι ὀλιγώτερον κατακριτέα, ἀφοῦ γινόμεθα ὡραῖαι μόνον διὰ νὰ ἀρέσκωμεν εἰς τοὺς ἄνδρας μας καὶ διότι ἀγαπῶμεν τὰ ὡραῖα πράγματα. Ὤ! ὡς πρὸς αὐτό, Κυρία μου, νομίζω ὅτι κατέχομεν τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν γυναικῶν ὅλου τοῦ κόσμου. Ἐὰν ἐπισκεφθῆτε τὰς αἰθούσας μας βεβαίως θὰ πεισθῆτε ὅτι καὶ οἱ ὡραῖοι Ἀνατολικοὶ τάπητες καὶ τὰ λεπτεπίλεπτα ἀνατολικὰ κεντήματα καὶ αἱ ἀληθιναὶ μπιμπίλαι, καὶ ἄλλαι πολύτιμοι ντοντέλαι, πολὺ πρὶν κάμουν τὴν γνωριμίαν σας εἶχαν κάμει τὴν ἰδικήν μας. Ὅ,τι ὡραῖον εἰς τέχνην καὶ εἰς πλοῦτον μεταχειριζόμεθα ἡμεῖς διὰ τὴν καθημερινὴν ζωήν μας, αἱ γυναῖκες τῆς Δύσεως μεταχειρίζονται μόνον δι' ἐπίδειξιν καὶ εἰς τὰς κοσμικὰς συγκεντρώσεις των.

Ὡς πρὸς τὴν ὡραιότητά μας, τὴν ὁποίαν τόσον συχνὰ μᾶς διεκδικοῦν, καὶ ἡ ὁποία κατά τινας εἶναι μᾶλλον legende παρὰ πραγματικότης, καὶ αὐτὴν τὴν χρεωστοῦμεν εἰς τὰς φροντίδας, τὰς ὁποίας καταβάλλομεν πρὸς διατήρησιν τῆς

ὑγείας μας πρωτίστως καὶ εἰς ἐπιμελῆ συντήρησιν τῶν θελγήτρων, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐχάρισεν ἡ φύσις.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ θὰ εἶχα πολλὰ νὰ σᾶς εἰπῶ. Ἡ φυλή μας ἡ πολὺ ἀκμαία, οἱ ἄνδρες μας οἱ τόσον ὡραῖοι, ὀφείλουσιν εἰς ἡμᾶς τὰς γυναῖκας τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν ὡραιότητά των. Μαζὶ μὲ τὰς ἄλλας συμβουλάς, τὰς ὁποίας κάθε μητέρα ἀπευθύνει εἰς τὴν κόρην της, πρωτίστη εἶναι ἡ τῆς ὑγιεινῆς, τῆς ὁποίας ἀρχὴ καὶ βάσις εἶναι ἡ καθαριότης. Καὶ δὲν θὰ κακοφανῇ βέβαια εἰς τὴν Γαλλίδα κυρίαν, τῆς ὁποίας τὰς ἐντυπώσεις ἐδημοσιεύσατε προχθές, ἐὰν τῆς ὑπενθυμίσω, ὅτι εἰς τὴν φημισμένην διὰ τὸν πολιτισμόν της πατρίδα της αἱ περισσότεραι γυναῖκες λούονται μίαν φορὰν μόνον τὸν μῆνα, ἐνῷ εἰς τὴν ἰδικήν μας καὶ ἡ πτωχοτέρα ἀκόμη γυναῖκα δὲν θὰ ἀφήσῃ νὰ περάσῃ μία ἡμέρα, χωρὶς νὰ λουσθῇ. Δὲν θὰ τῆς κακοφανῇ ἀκόμη, ἐὰν τῆς εἰπῶ ὅτι τὰ κοσμητικὰ καὶ αἱ πούδραι καὶ ὅλαι αἱ καλλυντικαὶ σκευασίαι, μὲ τὰς ὁποίας ἡ ἀσυνείδητος παρισινὴ βιομηχανία καταστρέφει τὴν καλλονήν των, τὰς ρυτιδόνει πρόωρα, καὶ τὰς γηράσκει ἀντικατεστάθη καὶ αὐτὴ τελευταίως ἀπὸ τὰ ἰδικά μας καλλυντικά. Καὶ ὅπως ἐπῆραν ἀπὸ τὰ χαλιά μας διὰ τὰ σπίτια των καὶ ἀπὸ τὴς νταντέλες καὶ τὰ κεντήματά μας διὰ τὰ φορέματά των, ἀπαράλλακτα ἐπῆραν καὶ τὰ κοσμητικά μας καὶ τὰ τονωτικὰ τοῦ δέρματός μας καὶ τὰ δυναμωτικά μας ἀπὸ τὰ προϊόντα τοῦ μεγάλου χημικοῦ μας Καντζούκ, τὰ ὁποῖα κατέκλυσαν τὰ μεγάλα κέντρα των καὶ κατέστησαν περιζήτητα ἀπὸ τὰς πλέον κομψὰς γυναῖκας τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Λονδίνου καὶ τῆς Nice καὶ τῆς Μασαλίας.

Τὸ Cacao Cola Canzuch, ἡ Balsamine Gréème Canzuch, le Velours Canzuch, ἡ Jouventine Canzuch, le Kohul du Seraïl Canzuch εἶναι ὅλα σκευασίαι τῶν ὁποίων ἡμεῖς κάμνομεν χρῆσιν πρὸ πολλῶν δεκαετηρίδων καὶ εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλομεν τὴν φημισμένην ἁβρότητα τοῦ δέρματός μας, τὴν μέχρι γήρατος διατηρουμένην ἀνθηρότητά μας καὶ τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν ἀντοχήν μας εἰς τὸν βίον μας, τὸν περιωρισμένον καὶ εἰς τὰς στενοχωρίας, ἃς ἡ στέρησις τῆς ἐλευθερίας μας συνεπάγεται.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσιν ὑπάρχουν βεβαίως γυναῖκες ἀμαθεῖς πολλαί, ὡς ὑπάρχουν παντοῦ καὶ ὡς ὑπῆρχαν περισσότεραι ἴσως εἰς τὴν ἰδικήν σας ἀρχαιότητα. Ἔχομεν ὅμως καὶ γυναῖκας σοφάς, αἱ ὁποῖαι μὲ τὰ φιλολογικὰ ἔργα των καὶ μὲ τὰ συγγράμματά των, ἠμποροῦν νὰ συγκριθοῦν μὲ τὰς Εὐρωπαίας.

Ἰδοὺ κυρία μου, τί ἔχω νὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν προχθεσινὴν περὶ Ὀθωμανίδων μελέτην, ἣν ἐδημοσιεύσατε, χωρὶς μὲ αὐτὰ νὰ θέλω νὰ διαμφισβητήσω τὰ καλὰ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Δύσεως, ὅπου ὅμως πραγματικῶς καὶ ὄχι φαινομενικῶς ὑπάρχουν αὐτά. Ἐὰν ἡμεῖς ἔχωμεν νὰ ὠφεληθῶμεν ἀπὸ αὐτόν, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς δανείζεται καθ' ἡμέραν ἀπὸ ἡμᾶς πολλὰ καὶ ὡραῖα πράγματα.

Μία ὀθωμανὶς συγγραφεὺς

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Ὁ Ἥλιος μας μετὰ τὴν εὐθυμίαν τῆς φιλολογικῆς βραδειᾶς μᾶς ἐφάνη ἀκόμη σκοτεινότερος. Ὁπωσδήποτε ἡ νύκτα ἐπέρασε μὲ τὴν ποικιλίαν μιᾶς καταιγίδος. Αὐτὴ μὲ ἀρκετὰς σπονδὰς Eau de Cologne μᾶς ἔκαμε νὰ λησμονήσωμεν τὰ ἀρώματα τῶν ἀντικρυνῶν μας σταύλων, τὰ ὁποῖα ἄλλως τε καὶ ἐξητμίσθησαν ὁπωσδήποτε ὑπὸ τοὺς καταρράκτας τοῦ νεροῦ.

Τὸ πρωὶ ὁ ἥλιος ἐσκόρπισε παντοῦ φωτεινὰ μειδιάματα καὶ ὅταν ἐξήλθαμεν τὸ Pieve di Cadore μᾶς ἐφάνη πολυτελὲς καὶ ὡραῖον μέσα εἰς τὴν καθαριότητα τῶν δρόμων του καὶ εἰς τὰ ἀντανακλῶντα μυριάδας διαμαντιῶν θαλερὰ φυλλώματα τῶν δασῶν του.

Μία ἀλληλογραφία τεσσάρων ἡμερῶν μᾶς ἀνέμενεν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, μαζῆ μὲ ἕνα ταχυδρόμον, ὁ ὁποῖος ἐξετέλει καὶ καθήκοντα τηλεγραφητοῦ, καὶ ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν εὐγένειαν νὰ μᾶς ἐφοδιάσῃ μὲ πλῆθος πληροφοριῶν διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἐκδρομῶν μας.

Ὅλαι αἱ πληροφορίαι, τὰς ὁποίας εἴχομεν λάβει, ἦσαν ὑπὲρ τῆς Cortina, ἀνηκούσης εἰς τὸ Αὐστριακὸν Τυρόλον. Ἐκεῖ καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα καὶ ξενοδοχεῖα πολλὰ καὶ τέλεια ὑπῆρχαν καὶ ἡ διαμονὴ ἦτον ἐξαιρετικῶς εὐχάριστος. Διὰ νὰ μὴν ἐπαναληφθοῦν ὅμως αἱ περιπέτειαί μας τοῦ Ἡλίου καὶ ἐκεῖ, ἐτηλεγραφήσαμεν εἰς ἓν ἐκ τῶν καλλιτέρων ξενοδοχείων μὲ ἀπάντησιν πληρωμένην, τὴν ὁποίαν ἐλάβαμεν μετὰ τρεῖς μόλις ὥρας.

Εἰς τὸ διάστημα αὐτὸ εἴχομεν ἐπισκεφθῆ δύο δωμάτια εἰς παράρτημα τοῦ Progresso, τὰ ὁποῖα δὲν μᾶς ἤρεσαν, εἴχαμεν ἀναγνώσει τὴν Tribuna, εἴχαμεν παρακολουθήσει τὴν ζωὴν τοῦ ὑπαίθρου τῶν κυριῶν, αἱ ὁποῖαι ἔμεναν δι' ὅλην τὴν θερινὴν περίοδον εἰς τὸ Πιέβε, εἴχαμεν ἀκούσει τὰ μικρολογήματα διαφόρων νταντήδων, οἱ ὁποῖοι Ἑλληνικώτατα ἐκάθηντο γύρω εἰς τραπεζάκια καὶ ἐλιάζοντο καὶ εἴχαμεν περιέλθει τρεῖς τοὐλάχιστον φορὰς τὸ εἰς τὸ κέντρον τῆς μικρᾶς πλατείας μνημεῖον τοῦ Τισιανοῦ.

Ὁ μέγας διδάσκαλος ἀκίνητος εἰς τὴν ἰδίαν πάντοτε θέσιν μὲ τὰ πινέλα καὶ τὴς παλέτες του γύρω του ἐνθύμιζε μὲν τὸ παρελθὸν μεγαλεῖον, ἐφαίνετο ὅμως κάπως στενοχωρημένος, κάπως ὄχι εὐχαριστημένος ἐπάνω εἰς τὸν ἐκ μαρμάρου στηλοβάτην του. Ἔχω τὴν βεβαιότητα ὅτι, ἐὰν ἠδύνατο διὰ μίαν στιγμὴν νὰ ἀναζήσῃ, θὰ ἔστελλεν εἰς τὸν διάβολον Τὸν Δήμαρχον καὶ τοὺς Δημοτικοὺς συμβούλους τῆς πατρίδος του, οἱ ὁποῖοι τὸν κατεδίκασαν νὰ μένῃ φυλακισμένος μέσα εἰς τὴν μικρὰν καὶ ἄσχημον πλατεῖάν των, μὲ ἓν περιβάλλον τόσον ἀκαλαίσθητον καὶ ἀντιπαθητικόν.

Ἐὰν ἠμποροῦσε νὰ ἀναζήσῃ, βεβαίως μὲ τρία πηδήματα θὰ εὑρίσκετο εἰς τὸ ὡραῖον δάσος, τὸ ὑψηλότερον μέρος τοῦ ὁποίου θὰ ἐξέλεγεν ὡς αἰωνίαν κατοικίαν του. Ἐκεῖ θὰ εὑρίσκετο εἰς σφαῖραν ἰδικήν του, μέγας καὶ αἰώνιος καὶ ἀθάνατος, μέσα εἰς τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν αἰωνιότητα καὶ τὴν ἀθάνατον ὡραιότητα τῆς φύσεως, εἰς τὰ διδάγματα καὶ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς ὁποίας ὤφειλεν ὅ,τι ἦτο. Ἀλλ' οἱ ἀνδριαντες τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, ἐὰν ὑψοῦνται διὰ νὰ ἀναπολοῦν παρελθὸν δοξασμένον, καὶ νὰ ἱκανοποιοῦν τὴν φιλοδοξίαν ἀσήμων καὶ ἀφανῶν μεταγενεστέρων, σπανίως σήμερον τίθενται ἐκεῖ ὅπου αὐτοὶ θὰ ἤθελαν νὰ εἶναι. Ὁ αἰὼν αὐτὸς τῶν κλεισμένων αἰθουσῶν καὶ τῶν κλειστῶν ὁριζόντων, ὁ αἰὼν τῶν μικρῶν καὶ τῶν ἀσήμων δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι μία μεγαλοφυΐα καὶ μία δόξα μόνον εἰς ὑψηλὰ μέρη καὶ εἰς ἀνοικτοὺς ὁρίζοντας ἔχει τὴν θέσιν της. Μόνον οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες οἱ συγγενέστατοι μὲ τὰς δόξας καὶ τὰς ἀθανασίας τῶν συγχρόνων των ὕψωσαν εἰς αὐτοὺς μνημεῖα, ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν ὁποίων εἴκοσι τώρα αἰῶνας διαλαλεῖται ἡ φήμη των καὶ διαιωνίζεται τὸ μεγαλεῖον τῆς δόξης των.

Ὁπωσδήποτε ὁ Τισιανός, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ὁ κατ' ἐξοχὴν εὐτυχὴς καλλιτέχνης ὅταν ἔζη, μετὰ τὸν θάνατόν του εἰς τὴν μικρὰν καὶ ἄσημον πατρίδα του ὑπῆρξεν ὀλίγον ἀτυχής. Ἀντικρύ του ἕνα ἄσχημον καφφενεῖον ἀραδιάζει εἰς στρατιωτικὴν παράταξιν τὰ ἀκαλαίσθητα τραπεζάκιά του, ἓν κουρεῖον χωριοῦ ἔχει κρεμάσει εἰς τὴς πόρτες καὶ τὰ παράθυρά του τῆς βρεγμένες πετσέτες του, καὶ τὰ ἁμάξια καὶ αὐτοκίνητα τῶν Ἄλπεων ἔχουν ἐκεῖ γύρω τὸν σταθμόν των.

Ἐκεῖ ἐμπρὸς καὶ ἐγὼ μὲ μεγάλην μου, ὁμολογῶ, ἐντροπήν, ἔκαμα τὰς συμφωνίας μου μὲ τὴν ἅμαξαν, ἡ ὁποία θὰ ἤρχετο νὰ μᾶς παραλάβῃ τὴν ἐπαύριον τὸ πρωὶ καὶ νὰ μᾶς μεταφέρῃ εἰς Κορτίναν.

Καὶ ἡ ἐπαύριον αὐτή, ἡ ὁποία μὲ τόσην ἀνεμένετο ἀνυπομονησίαν, ἐξημέρωσε θυελλώδης, μὲ βροχὴν βραγδαίαν καὶ κεραυνοὺς φοβερούς. Τοῦτο δὲν ἠμπόδισε τὸν ἁμαξηλάτην νὰ σταθμεύσῃ ἀπὸ τὰς ἑπτὰ τὸ πρωὶ ἐμπρὸς εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μας καὶ νὰ ἀξιοῖ νὰ μᾶς μεταφέρῃ μὲ τὸ μικρὸν ἁμαξάκι του τὴν ὁρισθεῖσαν ὥραν μὲ ὅλον τὸ χιόνι καὶ τὸ χαλάζι, τὸ ὁποῖον ἐστρώνετο εἰς τὸν δρόμον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θὰ ἐπερνούσαμεν.

Τοῦ ἐδήλωσα κατηγορηματικῶς ὅτι δὲν θὰ ἐφεύγαμεν πρὶν νὰ περάσῃ ἡ καταιγίς, τὸν ἀφῆκα νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ διαμαρτύρεται καὶ ἀπεσύρθην εἰς τὴν τραπεζαρίαν τοῦ ξενοδοχείου, εἰς τὸ βασίλειον τῆς Πιπίνας, ὅπου μὲ ἀνέμενεν ἡ φίλη μου. Τὸ πρόγευμά μας ὑπῆρξε σχεδὸν φαιδρόν, μὲ τὴν γνωριμίαν διαφόρων κομησσῶν καὶ μαρκησιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐξεπλήσσοντο, ὅταν ἐμάνθαναν ὅτι εἴμεθα Ἑλληνίδες. Φαίνεται ὅτι Ἑλληνίδες ταξειδεύουσαι εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα εἶναι πράγματα ἄγνωστα καὶ ἀκόμη πλέον ἄγνωστα, ξέναι ὁμιλοῦσαι Ἰταλικά. Ἐκεῖ ἐμάθαμεν πόσον ἀγαπητὴ εἶναι εἰς τὴν Ἰταλίαν σήμερον ἡ βασίλισσα Ἑλένη καὶ πόσον ἐξέπεσεν εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν Ἰταλῶν ἡ βασιλομήτωρ Μαργαρίτα, διότι τόσον γρήγορα ἐπαρηγορήθη διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀγαθοῦ καὶ καλοῦ Οὐμβέρτου. Μία χήρα βασίλισσα ἑξῆντα ἐτῶν, ἡ ὁποία βάφει νὰ μαλλιά της ξανθὰ καὶ τὰ μάγουλά της κόκκινα καὶ ἡ ὁποία ἕνα μῆνα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός της διατρέχει μὲ τὰ αὐτοκίνητα τὸ Τυρόλον ὅλον, δὲν εἶναι βεβαίως τὸ ἰδεῶδες τῆς φρονίμου γυναικός, μοῦ εἶπε μὲ ἀγανάκτησιν ἡ ἀντικρυνή μου κόμησσα.

Πτωχὴ βασίλισσα, ἔλεγα μέσα μου. Ποῦ ἡ λατρεία τῶν καλῶν περασμένων καιρῶν, ὅπου ἡ εὐγενὴς αὐτὴ θὰ ἐθεωροῦσε εὐτυχίαν της καὶ ἐὰν ἀπὸ μακρὰν ἀντίκρυζε τὴν ἁμαξάν σου. Σήμερον ἡ νεότης, τὸ κάλλος, τὸ μυστηριῶδες καὶ τὸ ἄγνωστον ἀπὸ τὸ ὁποῖον περιβάλλεται ἡ μελαγχροινὴ κόρη τῶν Μαύρων Ὀρέων κατέρριψαν ἐντελῶς τὸ γόητρον τῆς Μαργαρίτας. Σήμερον ἀνίσχυρος, χωρὶς τὸ ἀκτινωτὸν τοῦ στέμματος καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ θρόνου, τῆς ἀρνοῦνται τὸ δικαίωμα νὰ διασκεδάζῃ τὴν λύπην καὶ μόνωσίν της καὶ εἰς τὰ βουνὰ ἀκόμη αὐτὰ τῶν Ἄλπεων, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ εὑρίσκῃ ἀνακούφισιν καὶ λήθην ἡ καλλιτεχνικὴ ψυχή της.

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ε'.

— Γιὰ μερικά; Μὰ ὅλη ἡ τέχνη δὲν εἶνε τάχα αἴσθημα; Καὶ ὑπάρχει τίποτε ἔξω ἀπὸ τὸ αἴσθημα;

Ὁ φίλος μου φαινότανε στενοχωρημένος.

— Καὶ λοιπὸν θέλετε νὰ πετάξωμε τὴν ὡραιότερη γλῶσσα γιὰ τὸ χατῆρι σας;

— Ποιά;

— Τὴν ἀρχαία.

— Καὶ νὰ θέλαμε δὲν μπορούσαμε, καλέ μου φίλε. Αὐτὴ ζῇ μαζὶ μὲ τοὺς θεούς. Καὶ ζῇ μέσα στὴ ψυχή μας. Τὸ μόνο μέρος ποῦ δὲν ζῇ εἶνε τὰ βιβλία ποῦ γράφετε. Κύτταξε ἐκεῖ ἐπάνω στὸν τοῖχο. Εἶνε ἡ εἰκόνα τοῦ παππού σου. Καὶ τοῦ μοιάζεις καταπληκτικά.

» Ποῦ νομίζεις πῶς ζῇ περισσότερο ὁ πρόγονός σου; Μέσα στὰ παράξενα ροῦχα, τὰ κακοζωγραφισμένα σ' ἕνα μουσαμά; Ὄχι, ὁ πρόγονός σου ζῇ μέσα σου, μὲς στὸ αἷμά σου, μέσα στὴ ψυχή σου. Ἡ ζωγραφιὰ εἶνε ἕνα ἄψυχο πανί.

Ὁ φίλος μου χαμογέλασε. Δὲν ἤθελε νὰ μοῦ πῇ πῶς εἶχα δίκαιο.

Ὅταν ἔφευγα μοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι καὶ εἶπε:

— Μοῦ γέννησες τὴν ὄρεξι νὰ μελετήσω τὸ περίεργο αὐτὸ ζήτημα. Στεῖλε μου ὅσα σχετικὰ βιβλία ἔχεις. Μίαν ἄλλη ἡμέρα θὰ τὸ ξανασυζητήσωμε.

Ὁ ρωμηὸς καὶ μάλιστα ὁ δικηγόρος, ποῦ εἶνε δυὸ φορὲς ρωμηός, θέλει πάντα νὰ «μελετᾷ» καὶ νὰ «συζητῇ», κι' ἐκεῖ ἀκόμα ποῦ φθάνει μόνο νὰ αἰσθάνεται. Ἡ περιφρόνησις τοῦ αἰσθήματος εἶνε ἕνα σημεῖο βαρβαρότητος. Μὰ ἐγώ, Θεέ μου, τί ἔφταιγα νὰ καταδικασθῶ σὲ ἰσόβια γλωσσικὴ συζήτησι.

Δὲν τοῦ ἔστειλα ποτὲ τὰ βιβλία αὐτά. Καὶ πόσα βιβλία. Τόμοι ἀπάνω σὲ τόμους, χαρτὶ ἀπάνω σὲ χαρτί. Καὶ ὅλο γιὰ γλῶσσα, γιὰ γλῶσσα, γιὰ γλῶσσα. Βιβλία ποῦ γεννοῦν ἄλλα βιβλία, μὲ τὴν γονιμότητα ποῦ ἔχουν, ὅπως εἶπε ὁ Σαίξπηρ, οἱ μυῖγες τῶν κρεοπωλείων, ποῦ γεννοῦν δέκα φορὲς τὸ δευτερόλεπτο. Γιατὶ νὰ τοῦ στείλω ὅλ' αὐτὰ τὰ βιβλία; Ἐγὼ ποῦ τὰ διάβασα, ἔμεινα στὸ τέλος, τόσο σοφὸς ὅσο καὶ πρωτήτερα. Τί νὰ τὴν κάμῃ τὴν ἐπιστήμη ὁ φίλος μου; Γιὰ νὰ γίνῃ γλωσσολόγος; Ἀρκετοὺς ἔχομε. Ἡ ἐπιστήμη γιὰ μερικὰ πράγματα δὲν εἶνε τίποτε. Τὸ πᾶν εἶνε ἡ ἀποκάλυψις. Ἡ ἀγάπη, τὸ φῶς, ὁ ἀέρας, ἡ ζωή. Τὸ πᾶν ἡ ὡραιότης.

Ἡ ὡραιότης, εἶπε πάλι ὁ Ὀσκὰρ Οὐάϊλδ, εἶνε ἀνώτερη ἀπὸ τὸ πνεῦμα. Γιατὶ δὲν ἔχει ἀνάγκη ν' ἀποδειχθῇ. Ἡ τέχνη γι' αὐτὸ μίλησε πρώτη τὴ γλῶσσα τῆς ἀληθείας καὶ τῆς

ζωῆς, παντοῦ καὶ πάντα, πρὶν τὴν μιλήσῃ καὶ πρὶν τὴν ἀποδείξῃ ἡ ἐπιστήμη. Γιατὶ ἡ ποίησις βαδίζει πάντα μπροστά, ἀνοίγει καὶ φωτίζει τὸν δρόμο τῶν πολιτισμῶν. Ὁ Γάλλος φιλόσοφος Ἰζουλέ· τὸ ὑποστήριξε σ' ἕνα ἐναρκτήριο μάθημά σου. Ἡ ποίησις, εἶπε, ἀρπάζει πρώτη τὰ σκιρτήματα τῶν ψυχῶν, αὐτὰ ποῦ ἀργότερα δημιουργοῦν τὰ ἤθη, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κατόπιν γίνονται οἱ νόμοι καὶ μ' αὐτοὺς τὰ κράτη. Ἡ ποίησις—εἶνε μιὰ κοινοτοπία πιὰ αὐτὸ—μίλησε πρώτη τὴ γλῶσσα τῆς ζωῆς στὴν Ἰταλία μὲ τὸν Δάντη, στὴν Ἑλλάδα μὲ τὸ δημοτικὸ τραγοῦδι καὶ τὸν Σολωμό. Ἡ Τέχνη θὰ πλάσῃ τό τέλειον ὄργανο. Θὰ τὸ ὑψώσῃ, θὰ τὸ ἐξευγενίσῃ, γιατὶ ἡ Τέχνη πηγάζει κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴ ζωή. Ὄχι ἡ Ἐπιστήμη.

Ἡ Ἐπιστήμη ἀναλύει, ξεχωρίζει, μελετᾷ. Ἡ Τέχνη συνθέτει, πλάττει,, δημιουργεῖ. Γι' αὐτὸ δὲν ἔστειλα τὰ βιβλία τοῦ φίλου μου. Φοβήθηκα μήπως γεννηθῇ ἀκόμα ἕνας ἐμπειρικὸς γλωσσολόγος, θὰ εἶνε ἕνα διπλὸ κακό.

Αὐτὴ ἡ δικηγορικὴ τῆς γλώσσας στάθηκε τὸ μεγαλείτερο βάσανό μας. Καὶ τὰ δικά μου τὰ βάσανα, μιὰ ζωή, ποῦ ἡ μισὴ πέρασε μὲ τὴς φροντίδες τῆς γλώσσας, σ' αὐτὴν τὰ χρεωστῶ. Εἶδα πῶς τὸ πρᾶγμα δὲν μπορεῖ νὰ πάῃ ἔτσι ἐμπρός. Καλλίτερα νὰ φάῃ κανεὶς τὴ γλῶσσά του, εἶπα, παρὰ νὰ τὸν φάῃ αὐτή.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΔΙ' ΕΝΑ ΦΥΛΛΟΝ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Β'.

Ὁ Heribrand ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν, ἐφόρεσε τὰ γυαλιά του καὶ ἀνέγνωσε τὰ ἑξῆς:

Sihl, Ἔπαυλις Βικτωρίας, 14 Ἀπριλίου.

Μεγαλειότατε,

Ὁ θεῖός μου de Ziethen μοῦ ἔφερε τὰ νέα τῆς πρωτευούσης. Σήμερον θὰ γίνῃ ἡ ψηφοφορία καὶ θὰ νικήσῃ ἡ ἀντιπολίτευσις. Θὰ προσπαθήσουν νὰ λάβῃ τὴν κυβέρνησιν ὁ Lemmink, ἀλλ' ἡ «βάρβαρος» καθὼς λέγει ὁ λαός, ἀλλ' ἡ «ξένη» καθὼς λέγουν εἰς τὴν αὐλήν, δὲν θὰ θελήσῃ. Δὲν θὰ φύγῃ τῆς ἀρχῆς ὁ κύριος de Fersen, τὴν βουλὴν θὰ διαλύσουν. Θεέ μου! τὰ προεῖδον καλῶς ὅλα αὐτά.

Λυποῦμαι κατάκαρδα, ὄχι διὰ τὸν ἑαυτόν μου! διότι περιφρονῶ ἀρκετὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς, διὰ νὰ αἰσθανθῶ ἀδυναμίαν ἐμπρός τους—ἀλλὰ διὰ σᾶς, Μεγαλειότατε.

Ἐκεῖνο ὅπου φοβοῦμαι, δὲν εἶνε, οὔτε ἡ ἀκρισία τοῦ λαοῦ, οὔτε ἡ δολιότης τῶν αὐλικῶν· εἶνε αὐτὴ ἡ καρδιά σου, τὸ ἀγαπητότερον πρᾶγμα ὅπου ἔχω εἰς τὸν κόσμον, εἰς τὴν ὁποίαν μὲ χαρὰν ἐθυσίασα τὴν ψυχήν μου, τὴν εὐτυχίαν μου, τὴν ζωήν μου.

Ὁ κύριος Lemmink μὲ ἀποστρέφεται. Εἶνε ἄνθρωπος φοβερός, καθὼς λέγουν. Στηριζόμενος εἰς τὴν ἐπιδοκιμασίαν τοῦ λαοῦ, δὲν θὰ σεβασθῇ τὰ αἰσθήματά σας καὶ θὰ θελήσῃ νὰ μ' ἀπομακρύνῃ ἀπὸ πλησίον σας. Ἡ πλειονοψηφία τῆς βουλῆς τοῦ ἀνήκει καὶ ἂν δὲν σᾶς φέρῃ τὴν δόξαν, οὔτε τὸ μεγαλεῖον, ἐξασφαλίζει τοὐλάχιστον εἰς τὴν βασιλείαν σας τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν ἡσυχίαν. Ἄλλοιπόν, πρέπει νὰ τὸν προσλάβετε, Μεγαλειότατε. Προσλάβετέ τον, κάμετε τὴν εὐτυχίαν τοῦ λαοῦ σας· ἡ ἰδική μου θὰ εἶνε ὅτι σας ἐβοήθησα. Αὐτὸ εἶνε τὸ καθῆκον μιᾶς βασιλίσσης καὶ δὲν ἔχετε παρὰ τὸ στέμμα αὐτὸ νὰ μοῦ προσφέρετε.

Σᾶς τὸ ζητῶ, φίλε μου, μὲ τὸ μειδίαμα στὰ χείλη.

Βικτωρία

Ὁ στρατηγὸς ἀνέγνωσε ἀκόμη μίαν φορὰν τὴν διεύθυνσιν, ἔπειτα ἄφησε τὴν ἐπιστολὴν ἐπὶ τοῦ γραφείου.

— Ἄλλοιπόν! ἠρώτησε ὁ βασιλεύς.

— Ἄλλοιπόν, Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ Heribrand· ἐὰν ὁ υἱός μου μοῦ ἔδειχνε παρομοίαν ἐπιστολήν, θὰ τοῦ ἀταντοῦσα: «Μὴν πιστεύεις, ὅλα εἶνε ψευδῆ, ἀκόμη καὶ τὰ σημεῖα αὐτὰ τῶν δακρύων μεταξὺ τῶν τελευταίων λέξεων καὶ τῆς ὑπογραφῆς! Τὸ ὕφος καὶ αἱ φράσεις εἶνε μελετημέναι καὶ αὐτὰ τὰ δάκρυα, εἶνε δάκρυα πολιτικά. Μεγαλειότατε!, εἶπε—διότι ὁ βασιλεὺς ἤθελε νὰ τὸν σταματήσῃ,—ἰδοὺ ἡ γλῶσσα μὲ τὴν ὁποίαν θὰ ὡμιλοῦσα πρὸς τὸν υἱόν μου. Ἀλλ' εἰς τὴν Μεγαλειότητά σας, θὰ ἀρκεσθῶ νὰ εἴπω, ὅτι ἡ κυρία αὐτὴ δὲν εἶνε εἰλικρινής, ἂν καὶ νομίζῃ ὅτι εἶνε. Πιστεύει ἡ ἰδία εἰς τὰ λόγια της, μεθύει εἰς τὴν ἰδέαν μιᾶς θυσίας, τὴν ὁποίαν ὅμως ἡ Μεγαλειότης σας δὲν θὰ τὴν ἀρήσῃ νὰ κάμῃ, λυπεῖται μόνη καὶ αἱ σταλαματιές, αἱ ὁποῖαι ἔπεσαν εἰς τὸ πλαί τοῦ «μειδιάματος» εἶνε ἀληθινὰ δάκρυα.... Ἀλλὰ Μεγαλειότατε, ἐὰν αἱ λέξεις αὗται εἶνε ἀληθεῖς, καὶ τὰς πιστεύετε, διατί δὲν τὴν ἀκούετε; Διατί δὲν τῆς δίδετε τὸ στέμμα αὐτὸ ὅπου ζητεῖ: Ἐὰν ἡ πριγκήπισσα εἶνε εἰλικρινής, εἶνε ἀληθῶς ἡρωϊκή, καὶ ὀλίγαι βασίλισσαι θὰ ἔχουν κάμῃ τόσα διὰ τὸν λαόν των καὶ διὰ τὸν βασιλέα!

Θάρρος Μεγαλειότατε! Ἴσως δὲν ἔπρεπε νὰ εἴπω τὰ σκληρὰ αὐτὰ λόγια. Ἀλλ' ἡ Μεγαλειότης σας μοῦ ἐζήτησε ν' ἀνοίξω τὴν καρδιά μου καὶ τὴν ἤνοιξα. Εἶμαι ἕτοιμος ν' ἀναγνωρίσω τὴν πλάνην μου, ὡς πρὸς τὸ ὑποκείμενον τῆς πριγκηπίσσης... εἶμαι ἕτοιμος νὰ τὴν θαυμάσω... ἀλλ' ἀκολουθήσατε τὴν συμβουλήν της. Μεγαλειότατε Καλέσατε τὸν Lammink. Δὲν εἶνε μικρὸν παιγνίδι αὐτὸ ὅπου παίζει ὁ Fersent... Εἶνε αὐτὴ ἡ πατρὶς τὴν ὁποίαν διακινδυνεύει εἰς τὸ κόκκινον καὶ μαῦρον· ἐὰν κερδίσῃ τὸ κόκκινον εἶναι δόξα ἄγονος καὶ ἀκριβὰ πληρωνομένη· ἐὰν τὸ μαῦρον εἶνε ἀπέραντος καταστροφή. Μεγαλειότατε, ἐὰν ὡμιλοῦσα πάντοτε εἰς τὸν υἱόν μου θὰ τοῦ ἔλεγα:

«Τὸ καθῆκον σου εἶνε νὰ ἐμποδίσῃς αὐτό».

— Σᾶς εὐχαριστῶ εἶπε ὁ βασιλεύς. Ἐπροφέρατε λέξεις ἀδίκους, ἀλλ' εἶσθε τίμιος καὶ ὡμιλήσατε μὲ τὴν καρδιά σας. Εὐχαριστῶ. Ἐκτὸς τούτου δὲν εὑρίσκω ὅτι εἶσθε δίκαιος πρὸς τὸν ὑπουργόν...

Καὶ ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ διὰ τὴν πολιτικήν· ὁ στρατηγὸς ἐννοοῦσεν ὅτι οἱ λόγοι του ἦσαν ἡ ἠχὼ ξένων ἰδέων, φιλοδοξίας ἑνὸς ὑπουργοῦ καὶ μιᾶς γυναικός, καὶ ὄχι ἰδικοί του.

— Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Heribrand, ἀφοῦ τὸν ἤκουσε μὲ σεβασμόν· ἐὰν δὲν ἐφοβούμην νὰ προσβάλλω τὴν Μεγαλειότητά σας θὰ προσέθετα μίαν λέξιν.

— Σᾶς παρακαλῶ.

— Θὰ ἔλεγα, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δὲν εἶνε ἡ τελευταία τῆς πριγκηπίσσης.

Ὁ βασιλεὺς ἐκοκκίνησε καὶ ἐταράχθη...

—Ἐνῷ ἤρχεστε ἐδῶ συνηντήσατε τὴν ἄμαξα, εἶπεν· Ἰδοὺ διατί...

— Ὄχι, Μεγαλειότατε, δὲν εἶνε δι' αὐτό. Καὶ ἐκύτταξε μὲ ἐπιμονὴν μίαν γωνίαν τοῦ γραφείου

Ὁ βασιλεὺς ἠκολούθησε τὸ βλέμμα του, καὶ μὴ βλέπων τίποτε ἐπροδόθη.

— Θὰ εἴδατε αὐτὴν τὴν μεταξωτὴν κλωστήν, εἶπε, κοκκινίζων περισσότερον.

— Διόλου, Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ γέρων μειδιῶν.

Ὁ βασιλεὺς ἐπλησίασε εἰς τὸ γραφεῖον καὶ εἶδε δύο ξερὰ φυλλαράκια καὶ μίαν ὑγρὰν σταγόνα ἐπάνω εἰς τὸ δέρμα τοῦ χαρτοφύλακος.

— Δὲν τὰ ἔκρυψα, εἶπε ζωηρῶς, καὶ τὰ εἴδατε ἐνῷ εἰσήρχεστο..

Δὲν ἦτο τὴν στιγμὴν ὅπου εἰσῆλθεν ὁ στρατηγός, ἀλλ' ἀργότερα ἐνῷ ἔστρεφε πέριξ του τὸ βλέμμα, ὅπου παρετήρησε ἐπάνω εἰς μίαν κονσόλαν ἕνα βάζον ἀπὸ ἀλάβαστρον μ' ἕνα μυστηριῶδες ἄνθος.

—Ἰδοὺ εἶπεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔφερε τὸ βάζον.

Ἦτο ἕνα θαυμάσιον τριαντάφυλλον μὲ ἕνα λεπτὸ κοτσανάκι μὲ χρῶμα σχεδὸν νεκρόν, μὲ τὰ πέταλα σχεδὸν κλειστά, καὶ μὲ ἄρωμα μεθυστικόν.

— Τὸ γνωρίζω αὐτὸ τὸ εἶδος, εἶπεν ὁ Heribrand, ἐνῷ τὸ ἐμυριζε. Καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἀγαπῶ τὰ τριαντάφυλλα. Αὐτὸ ὀνομάζεται «ρόδον τῆς Γαλλίας»... θαυμάσιον!.. Εἶνε προτιμότερα ἡ συμμαχία μὲ αὐτὴν τὴν Γαλλίαν, παρὰ μὲ τὴν ἄλλην· ἐκείνη ἔχει πολλὰς ἄκανθας.

Ἐμύρισε τὸ ἄνθος καὶ πάλιν καὶ ἐπλησίασε τὸν βασιλέα καὶ ἤρχισε νὰ τοῦ ὁμιλῇ διὰ τὸ ἄκαιρον τῆς γαλλικῆς συμμαχίας.

— Καὶ ἂν σᾶς ἔπερνα ὡς ὑπουργὸν στρατηγέ; εἶπε ὁ βασιλεὺς ζητῶν τὴν σωτηρίαν εἰς τὸν Heribrand, διὰ ν' ἀποφύγῃ τὸν Lemmink, τοῦ ὁποίου δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τοὺς βαναύσους τρόπους.

— Ὄχι, Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ γέρων, εἶμαι πολὺ ἀντιδημοτικός, πολὺ προσκολλημένος εἰς τὸ παρελθὸν καὶ ἔπειτα δὲν θὰ ἤμουν ἐπιεικέστερος τοῦ Lemmink διὰ τὰ συμβολικὰ τριαντάφυλλα. Ἐκεῖνον πρέπει νὰ προσκαλέσητε.

— Σᾶς ὁρκίζομαι, ὅτι δὲν ἐγνώριζα τὸ ὄνομα τοῦ ἄνθους αὐτοῦ· εἶσθε βέβαιος ὅτι ὀνομάζεται οὕτω; Καὶ ἤρχισε νὰ περιπατῇ πυρετωδῶς εἰς τὸ δωμάτιον. Τέλος ἐστάθη ἐμπρὸς εἰς τὸν στρατηγὸν καὶ τοῦ εἶπε ἐνῷ τοῦ ἔδιδε τὸ χέρι:

—Heribrand, θὰ εἶσθε εὐχαριστημένος ἀπὸ ἐμὲ αὔριον. Καὶ τότε, ἐλπίζω ὅτι θὰ εἶσθε ἐπίσης εὐχαριστημένος καὶ ἀπὸ τὴν πριγκήπισσαν, δὲν εἶνε ἔτσι;

— Θὰ τὴν ἐκτιμήσω εἶπε ὁ Heribrand καὶ ἐχωρίσθησαν.

Εἰς τὴν πόρτα ἐνθυμήθη ὅτι εἶχε ἀφήσει τὰ γυαλά του ἐπάνω εἰς τὸ γραφεῖον, ἐπέστρεψε νὰ τὰ ζητήσῃ καὶ μὲ τὴν βιάνοπου ἐπῆγε νὰ τὰ πάρῃ ἔρριξε τὸ βάζο μὲ τὸ τριαντάφυλλον κατὰ γῆς. Ὁ στρατηγὸς δυσηρεστημένος ἔσκυψε νὰ τὸ σηκώσῃ, ἀλλ' εἰς τὴν ταραχήν του ἀντὶ νὰ πιάσῃ τὸ κοτσάνι ἔπιασε αὐτὸ τὸ ἄνθος. Τὸ ἔβαλε εἰς τὴν θέσιν του, ἀλλὰ τὸ φύλλον τὸ πλέον ἀνοικτὸν ἦτο τσακισμένον καὶ σχεδὸν κομμένον ἀπὸ τὸ ἄνθος.

Ὁ βασιλεὺς ἀκίνητος ἔβλεπε τὰ συμβαίνοντα καὶ ἡ φυσικὴ καλαισθησία του ὑπέφερε φοβερά Ὁ Heribrand ἔφυγε, ὁ βασιλεὺς ἔγινε κατακόκκινος ἀπὸ θυμόν, δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ αὐτὸ τὸ

ὁποῖαι μὲ μίαν λέξιν σαγηνεύουν. Αὐτὴ εἰς τὴν ἀντίληψίν του ὡμοίαζε μᾶλλον μικρὸν παιδί, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀνάγκην ἀπὸ ἀγάπην καὶ περίθαλψιν. Καὶ τὴν ἐφαντάσθη περιστοιχισμένην ἀπὸ τόσους κινδύνους, ἐὰν πραγματικῶς ἐχωρίζετο ἀπὸ τὸν ἄνδρα της, ὥστε ἤρχισε νὰ ἀνησυχῇ διὰ τὸ μέλλον της. Ἔτρεξε τότε εἰς τὴν Σόνια διὰ νὰ μάθῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συναντήσεως τῶν δύω γυναικῶν. Ἀλλὰ μὲ πολλὴν του ἔκπληξιν ἔμαθεν ὅτι αἱ δύω κυρίαι ἀφοῦ ἔμειναν καὶ συνωμίλησαν ἀρκετὴν ὥραν μαζί, ἔπειτα ἔφυγαν μὲ τὴν ἰδίαν ἅμαξαν διὰ τὸ Παρίσι.

Ὁ ἰατρὸς ἔτρεξε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν σταθμόν. Ἀπὸ τὴν συνομιλίαν του μὲ τὴν Ἑλένην εἶχε μάθει ὅτι ἔμενεν εἰς τὸ Μέγα Ξενοδοχεῖον. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ σπεύσῃ καὶ αὐτὸς ἐκεῖ, διὰ νὰ μάθῃ τί ἀπέγινε. Τὸ πρᾶγμα πλέον ἐκίνει πολὺ τὴν περιέργειάν του καὶ ἀκόμη περισσότερον τὸ ἐνδιαφέρον του. Ἀλλὰ ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον νέα ἀπογοήτευσις τὸν

σπασμένον φύλλον. Ἔλαβε τὸ ἄνθος, ἔκοψε τὰ χαλασμένα φύλλα καὶ τὰ ἔρριψε εἰς τὴν φωτιά. Ἔπειτα εἰς τὴν ταραχήν του εὕρισκεν, ὅτι στρατηγὸς ἦτο ὑπερβολικός, ἐλησμονοῦσε τοὺς λόγους τῆς ἀγάπης καὶ δὲν ἐνθυμεῖτο παρὰ τὰς αὐστηρὰς φράσεις. Διὰ μίαν στιγμὴν ἐσκέφθη ὅτι ἡ πρᾶξις τοῦ στρατηγοῦ ἦτο μελετημένη· ἐδίωξεν ὅμως τὴν ἰδέαν αὐτήν ὡς πολὺ ποταπήν, τοῦ ἔμεινε ὅμως μία δυσάρεστος ἐντύπωσις. Καὶ ταὐτοχρόνως τοῦ ἦλθε διακαὴς ἐπιθυμία νὰ ἴδῃ τὴν πριγκήπισσαν. Ἄ! ἐὰν εἶχε ἔλθῃ μόνη της, ἀντὶ νὰ τοῦ στείλῃ τὸ τριαντάφυλλον... Ἐὰν εἰσήρχετο ἐκείνην τὴν στιγμὴν διὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ λησμονήσῃ τὴν κατηραμένην αὐτὴν πολιτικήν!

Ἐφίλησε μὲ ἀγάπην τὸ γράμμα ὅπου εἶχε ἔλθει μαζὶ μὲ τὸ ἄνθος. Τὸ λεπτὸ ἄρωμα τοῦ χαρτιοῦ τοῦ ἐνθύμιζε τὴν πριγκήπισσαν καὶ τοῦ ἐσκότιζε τὸν νοῦν. Ἐστέναξε καὶ ἄρχισε νὰ διαβάζῃ τὸ γράμμα τὸ ὁποῖον ἔλεγε:

«Ἡ στιγμὴ λοιπὸν ἔφθασε! Θάρρος, Μεγαλειότατε, κάμετε τὸ καθῆκόν σας· ἐκείνη ὅπου σᾶς ἀγαπᾶ σᾶς θερμοπαρακαλεῖ!.. Σοῦ στέλνω ἕνα τριαντάφυλλο διὰ τὸ ἀλαβαστρένιο βάζο, φέρνει μαζῆ του φιλιά... καὶ δάκρυα! Εἶνε εὐτυχισμένον νὰ ζήσῃ μερικὲς ὧρες πλησίον σου καὶ νὰ πεθάνῃ αὔριο! χαῖρε, Μεγαλειότατε. Ἐὰν ἡ ἐκλογή σας εἶνε ἀποφασισμένη, γνωρίσατέ μου τὴν ἀμέσως. Μὴν σβύσετε τὴν νύκτα τὴν λάμπα σας, θὰ ἐννοήσω ὅτι ὁ κύριος Lemmink θὰ εἶνε ὑπουργός. τὴν βλέπω ἀπὸ τὴν κάμαρά μου. Εἶνε τὸ ἄστρο μου, δὲν θὰ ἦτο ποτὲ ἄλλοτε τόσον καθαρὸν καὶ μεγάλον!

«Βικτωρία»

Ὅλα αὐτὰ εἶχον φοβερὰ ταράξει τὸν βασιλέα, ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην ν' ἀναπνεύσῃ ἐλεύθερον ἀέρα, ἐξῆλθε εἰς τὸ μπαλκόνι καὶ εὑρέθη εἰς τὸ σκότος ἐμπρὸς εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἡ βραδιὰ ἦτο σκοτεινή, ἀλλ' ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὴν νῆσον τοῦ Sihl. Ἐκεῖ κατοικοῦσε ἡ πριγκήπισσα, καὶ τὰ μάτια του ζητοῦσαν εἰς τὸ σκοτάδι, ὡς νὰ ἤλπιζε νὰ τὴν ἴδῃ Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὅλα ἐξηφανίσθησαν εἰς τὰ μάτια τοῦ βασιλέως. Αἱ πολιτικαὶ φροντίδες δὲν εἶχον καμμίαν σημασίαν δι' αὐτόν. Ὁ ἔρως ἦτο ἀνώτερος ὅλων. Εἰσῆλθε εἰς τὸ γραφεῖον του, καὶ ἔξαφνα ἀποφασισμένος ἔσβυσε τὴν λάμπαν του Ἦτο μία παρὰ δέκα μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν εἰς τὴν νῆσον τοῦ Sihl, ἡ καμαριέρα τῆς πριγκηπίσσης, εἶθε νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν κυρίαν της ὅτι δὲν ἔβλεπε πλέον τὸ φῶς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ βασιλέως Ἡ πριγκήπισσα ἐπήδησε ἀπὸ τὸ κρεββάτι καὶ ἀφοῦ καὶ μόνη ἐβεβαιώθη, ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸν τὴν ἐφίλησε τὴν νεάνιδα καὶ ἐπλάγιασε πάλιν Ἐνῷ δὲ ἡ καμαριέρα ἔκλειε τὰ παράθυρα τὴν ἠρώτησε, ἐὰν ἐφοβεῖτο ἕνα μεγάλο προσεχῆ πόλεμον.

Τὴν ἑπομένην πρωΐαν ἡ Ἐπίσημος Ἐφημερὶς ἐδημοσίευε τὸ ψήφισμα τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς, ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τὸν κόμητα de Fersen.

(Fogazzaro)

σεων, καὶ ἐξανίστατο μὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι θὰ εὑρίσκετο καὶ πάλιν ἠναγκασμένη νὰ ὑποφέρῃ τὴν τύχην της, χωρὶς τὴν ἐλπίδα καμμίας χαρᾶς καὶ καμμίας εὐτυχίας.

Δὲν θὰ ἐπιστρέψω μόνη, εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὴν Σόνια. Ἢ μᾶλλον δὲν θὰ ἐπιστρέψω πλέον. Ἡ σημερινὴ αἰφνιδία ἀναχώρησίς μου θὰ τὸν ἔχει κάμει ἔξω φρενῶν καὶ τίς εἶδε ποία ὑποδοχὴ μὲ περιμένει. Ἐπὶ τέλους ἀφοῦ εὑρίσκομαι ἐδῶ, ἀφοῦ δὲν ἔχω νὰ σκέπτωμαι πλέον δι' ἐσέ, ἀφοῦ σὺ ἡ ἰδία εἶσαι ἐξησφαλισμένη, δὲν ἔχεις λόγον νὰ τὸν ἀποφεύγῃς. Ἂς ὑπάγωμεν νὰ εὕρωμεν τὸν μνηστῆρά σου, καὶ τότε μαζὴ μὲ συνοδεύετε εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μου.

Ἡ Σόνια ἐδοκίμασε νὰ ἀποποιηθῇ, διότι δὲν εἴξευρεν, ἐὰν ὁ ἰατρὸς θὰ συγκατετίθετο νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν κωμῳδίαν αὐτήν· ἀλλ' ἡ Ἑλένη ἐπέμεινεν. Ἀνεχώρησαν λοιπὸν καὶ αἱ δύο διὰ τὸ Παρίσι. Καὶ ἐνῷ ὁ ἰατρὸς πολὺ δύσθυμος ἐπέστρεφεν εἰς τὸ σπῖτι του, εὑρέθη αἴφνης ἐνώπιον τῶν δύω γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι, ἀφοῦ τὸν ἐπερίμειναν ὀλίγον, ἔφευγαν.

Ὅταν ἡ Σόνια εὑρέθη ἀπέναντι τοῦ νέου φίλου της ἠσθάνθη ἐντροπὴν διὰ τὸ ψεῦδός της. Τῆς ἦτο ἀδύνατον νὰ εἰπῇ εἰς τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον, εἰς τὰς περὶ γάμου προτάσεις τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀντιτάξει πάντοτε ἐπίμονον ἄρνησιν, ὅτι ἦτο ἀνάγκη σήμερον νὰ ὑποδυθῇ τὸ μέρος τοῦ μνηστῆρος, διὰ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν δυσάρεστον θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο.

Ὁ ἰατρὸς ἐξ ἄλλου, ὁ ὁποῖος δὲν ἠμποροῦσε νὰ φαντασθῇ διὰ ποίαν αἰτίαν αἱ δύω γυναῖκες εὑρίσκοντο εἰς τὸ σπῖτί του ἔμεινε τόσον ἔκπληκτος, ὥστε δὲν εἴξευρεν, ἐὰν ὤφειλε νὰ τὰς προσκαλέσῃ νὰ ἀνέλθουν μαζή του. Αἴφνης ἐνθυμήθη, ὅτι δὲν ἦτο ἀκόμη μεσημέρι τὴν στιγμήν, καθ' συνήντησε τὴν Ἑλένην εἰς τὴν Πρεσβείαν, καὶ ὅτι ἡ νέα κυρία καθ' ὅλας τὰς πιθανότητας δὲν θὰ εἶχε προγευματίσει ἀκόμη.

Ἐὰν μοῦ ἐπιτρέπετε, θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ἀνέλθητε μαζή μου. Φοβοῦμαι ὅτι καὶ αἱ δύω εἶσθε ἀκόμη νηστικαί, καὶ ὡς ἰατρὸς ἔχω καθῆκον νὰ ἀγρυπνῶ ἐπὶ τῆς ὑγείας τῶν φίλων μου.

Ἡ Σόνια ἐδέχθη προθύμως τὴν πρόσκλησιν, ἐνῷ ἡ Ἑλένη ἐκοκκίνισε, ἐχαμήλωσε τὰ μάτια της καὶ δὲν ἀπήντησε τίποτε. Ἠκολούθησεν ἐν τούτοις τὴν ἐξαδέλφην τοῦ συζύγου της εἰς τὸ μικρὸν διαμέρισμα τοῦ πρώτου πατώματος, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ νέος ἰατρὸς ἐκατοικοῦσε μὲ τὴν γραῖαν μητέρα του.

Εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἰατροῦ, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσῆλθεν αἱ δύο κυρίαι ἐπερίμεναν ἤδη δύο ἄλλαι γυναῖκες, προφανῶς ἀσθενεῖς. Ὁ ἰατρὸς ἐνθυμήθη, ὅτι ἀπὸ τὴν μίαν ἕως τὰς τρεῖς ἐδέχετο, ὅτι αἱ γυναῖκες αἱ ὁποῖαι τὸν ἐπερίμεναν εἶχαν μεγάλην ἀνάγκην τῶν συμβουλῶν του καὶ ἠσθάνθη μεγάλην λύπην, διότι τὰς ἔκαμε νὰ περιμένουν. Τὰς εἰσήγαγεν ἀμέσως εἰς τὸ ἰδικώτερον δωμάτιον τῆς ἐξετάσεως τῶν ἀσθενῶν καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν Ἑλένην, εἶπε. Ἡ μία ἀπὸ τὰς κυρίας αὐτὰς πάσχει πολὺ καὶ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ τὴν ἐξετάσω, ἕως ὅτου ἑτοιμασθῇ τὸ τσάϊ. Καὶ ἐκτύπησε τὸν κώδωνα, ὅπως εἰδοποιήσῃ τὴν μητέρα του διὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν δύο κυριῶν.

Ἡ Ἑλένη ἐνόμιζεν ὅτι ὠνειρεύετο. Αὐτὴ ἡ τόσον δειλὴ καὶ ἄβγαλτη γυναικοῦλα νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τῆς μιᾶς στιγμῆς εἰς τὴν ἄλλην ἀπὸ τὴν κηδεμονίαν τοῦ ἀνδρός της, νὰ τρέχῃ εἰς τὸ Παρίσι καὶ εἰς τὰς Βερσαλλίας, νὰ κάμῃ γνωριμίας νέων ἀνδρῶν, νὰ λαμβάνῃ ἀποφάσεις διὰ τὸ μέλλον τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἰδικόν της, νὰ εὑρίσκεται ἐπὶ τέλους εἰς ἕνα σπίτι ξένου, τοῦ ὁποίου καὶ τὸ ὄνομα ἀκόμη δὲν ἐγνώριζε, αὐτὸ τῆς ἐφαίνετο ἐντελῶς ἀπίστευτον. Τί εἶχε συμβῇ λοιπόν; Καὶ ποῦ εἶχεν εὕρει τὸ σθένος καὶ τὴν δύναμιν διὰ τόσον μεγάλας ἀποφάσεις;

ΣΥΝΤΑΓΗ

Σοκολατάκια: τέσσαρα ποτήρια ζάχαρι χοντροκοπανισμένη, 3 ποτήρια μύγδαλα ἀσπρισμένα καὶ λίγο καβουρντισμένα καὶ 1 ποτῆρι γάλα.

Βάζομεν εἰς μίαν κατσαρόλαν τὸ γάλα, τὴν ζάχαριν καὶ τὰ μύγδαλα καὶ βράζουν ἕως νὰ δέσουν καλά· ἔπειτα ἀλείφομεν μὲ ὀλίγο βρέσκο βούτυρο μία πιατέλα καὶ τὰ χύνομεν μέσα, ἀφοῦ κρυώσουν τὰ κόβομεν κομμάτια καὶ τὰ ἀλέθομεν ἀπὸ τὴν μηχανὴν τοῦ κρέατος, ἀφοῦ τὴν καθαρίσομεν καλά, ἢ τὰ κοπανίζομεν εἰς γουδὶ μαρμαρένιο ἕως νὰ γίνουν σχεδὸν σκόνη· ἔπειτα τὰ ζυμόνομεν μὲ πολὺ ὀλίγον νερόν, τὸ ὁποῖον βάζομεν κουταλάκι, κουταλάκι καὶ ἅμα γίνῃ μιὰ μάζα τότε τὸ πλάθομεν εἰς μπαλάκια καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ στεγνώσουν.

Ἔπειτα τρίβομεν μίαν πλάκα τσοκολάτα καὶ τὴν ἀναλύομεν μὲ μιὰ πλάκα βούτηρο τοῦ κακάου, καὶ ἅμα γίνει ἕνα μῖγμα, τότε μὲ δύο πηρούνια τὰ βουτοῦμεν μέσα εἰς τὴν λυομένην σοκολάτα καὶ τὰ βάζομεν ἐπάνω εἰς μάρμαρον καὶ στεγνόνουν.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Τῶν ἰαματικῶν ποσίμων ὑδάτων τῆς Ἑλλάδος

Ὅλα τὰ πόσιμα ἰαματικὰ ὕδατα τῶν Ἑλληνικῶν πηγῶν προμηθεύεσθε ἀπὸ τὴν γενικὴν ἀποθήκην τῆς Ἑταιρείας εἰς τὴν στοὰν τοῦ Ἀρσακείου, διότι μόνον τὰ ἐκεῖθεν διδόμενα ὕδατα εἶναι γνήσια· πωλοῦνται ὅλα εἰς φιάλας, αἱ ὁποῖαι σφραγίζονται ἐντὸς αὐτῶν τῶν πηγῶν.

ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Τὰ φορέματα τῶν χορῶν καὶ ἑσπερίδων σας, τὰ μεταξωτά σας τὰ διαφανῆ καὶ τῆς chemizettes τῆς ἐποχῆς καὶ τῆς écharpes καὶ τὰ μεταξωτά σας δι' ἔπιπλα ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου μέγα κατάστημα μεταξωτῶν τῆς κ. Σπάρτης Καρασταμάτη, ἐπὶ τῇ ἐκτάκτῳ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκπτώσεως τῶν τιμῶν της 30 o/o.

Ἡ κ. Κλάρα Στίνη, ἡ κατέχουσα τὸ μυστικὸν τοῦ κάλλους καὶ τῆς γυναικείας γοητείας ἔφερε τελευταίως ἐκ Παρισίων ὅλα τὰ εἴδη τῆς γυναικείας κομψοπρεπείας, τὰ ἀναγόμενα εἰς τὸν κλάδον της. Κόσμοι μύρων καὶ ἀρωμάτων καὶ κομψοτεχνημάτων ἀπὸ πολύτιμα ὄστρακα καὶ μυρίων εἰδῶν πολυτελῶν τῆς γυναικείας κομμώσεως εὑρίσκονται ἐκτεθειμένα εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ καὶ Νίκης κατάστημα τῆς κ. Στίνη, μὲ τιμὰς πολὺ προσιτὰς εἰς πάντας.

Ἡ κ. Ἀνθὴ Βασιλειάδου ἰατρὸς γυναικολόγος, ἀσχοληθεῖσα ἐπὶ τριετίαν εἰς τὰς μεγαλειτέρας γυναικολογικὰς κλινικὰς τῶν Παρισίων καὶ ὡς ἐσωτερικὴ βοηθὸς τῆς Maternité, δέχεται εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μαυρομιχάλη ἀρ. 44 οἰκίαν της καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 2ας μέχρι τῆς 5ης μ. μ.

Παρακαλοῦνται αἱ κ.κ. συνδρομήτριαι ὡς καὶ αἱ κ.κ. ἀνταποκρίτριαι καὶ ἀνταποκριταί μας, οἱ καθυστεροῦντες συνδρομὰς νὰ ἀποστείλωσιν αὐτὰς ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ